

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Nyolczadik évfolyam.

14. szám.

Szerkeszti:

Székelyudvarhely, 1910. április 7.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Arpád-utca 3 szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

88.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám: ad. 2015—1910. alisp.

Tárgy: Az »Országos Gyermekvédő Liga« által rendezendő gyermeknap támogatása.

Az összes községi és körjegyzőknek.

Az »Országos Gyermekvédő Liga« mint hozzá- intézett 600—1910. sz. átiratában értesít, a gyermeknapot, az elmúlt évekhez hasonlóan, a jelen év folyamán is szándékozik megtartani.

Hogy a kormány és társadalom a Liga emberbaráti inteniói teljes erejével támogatja, igazolja az a körülmény, hogy sikerült az állami és társadalmi gyermekvédelem között olyan szoros kapcsolatot létesíteni, mely által a gyermekvédelmi törvény határozmányai értelmében az állami gyermekvédelem védlőszármái alá nem helyezhető gyermekek megmentését és nevelését a társadalmi gyermekvédelem vállalta el.

Az Országos Gyermekvédő Liga mint a társadalmi gyermekvédelem egyik előharczoja azonban nemcsak megmenteni igyekezik az állami gyermekmenhelyekbe fel nem vehető gyermekeket, hanem a szigorubb nevelést igénylő gyermekek részére hat, megfelelően berendezett s az iparostanonczok részére három tanonczothont tart fenn, amely kilencz intézet fentartási költségének java- részét a társadalom filléradományaiából nyerjük.

A Liga célja, hogy a gyermeknap intézményét országsszerte meghonosítsa és annak célját a nagyközönséggel megkedveltesse.

Azt akarja, hogy ezen az egy napon mindenki gondoljon azokra a szegény, elhagyott gyermekekre, akik bár hatáságilag elhagyottá nem nyilváníthatók, mégis segélyre, vagy nevelésre szorulnak s hogy a nagyközönség igyekezzék néhány fillér adományával támogatni abban, hogy ezen szegény szegény gyermekeket a társadalom-

nak megmenthesse s hazánknak becsületes polgáraivá nevelhesse.

A Liga a gyermeknapot miként az előző években, az idén is országsszerte, lehetőleg minden városban, nagy- és kisközségben május hó első napjaiban kívánja megtartani. Ahol azonban a helyi és éghajlati viszonyok olyanok lennének, hogy a gyermeknap megtartása ezen időben a kívánt eredménnyel nem járna, a gyermeknap más napokon is megtartható.

Ezek alapján felhivom tehát, hogy községeiben mindazon intézkedéseket tegye meg, amelyek a gyermeknap megtartását előmozdítják, továbbá világosítsa fel a közönséget, hogy a Liga által gondozott gyermekek tartásdíjai nem esnek az illetőségi községek terhére, sőt azoktól éppen mentesíti az községeket, tehát a Liga anyagi támogatása közérdeket képez.

Székelyudvarhely, 1910. évi márczius hó 30.

Sebesi, alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

89.

1202. eln. szám. Magy. kir. honvédelmi miniszter.

Körrendelet Udvarhelyvármegye közönségének.

A külföldön tartózkodó, nem tényleges állományu legénységnek a fegyvergyakorlat alóli felmentésére irányuló kérvényeihez a fennálló szabályok szerint melléklendő katonai, illetőleg honvéd igazolványi könyveit ezental már a cs és kir. osztrák-magyar külképviseleti hatóságok nem fogják továbbítani, hanem visszatartják.

Az említett kérvényeket, a melyekben a rendfokozat, állománycsapat, (intézet), alosztály, sorozási évfolyam, sorszám, a katonai törzskönyvi, illetőleg honvéd anyakönyvi lapszáma, az illetőségi község, valamint az illetékes hadkiegészítési kerületi, vagy honvédkiegészítő parancsnokság megemlítettő lesz, azoknak a továbbítása előtt a

külképviselési hatóságok a most jelzett adatok tekintetéből a katonai, illetőleg honvéd igazolványi könyvben foglaltakkal összehasonlítják s azokat a szükséghez képest helyesbítik.

A kérelemnek teljesítése esetében a vonatkozó záradékot a nálok visszatartott katonai, illetőleg honvédigazolványi könyvbe a képviselési hatóságok bejegyzik s a záradékolt igazolványi könyvet a folyamodóknak visszaadják.

Jelen körrendelet, amely által a védtörvény végrehajtási utasítás I. része 108. §-ához tartozó V. melléklet al mellékletében B) alatti rendelkezések változást nem szenvednek: az említett utasítás hadseregi II. része 38. §-nak 5. pontjánál és honvédségi II. része 35. §-ának 5. pontjánál előjegyzendő.

Az összes járási tisztviselők illetőleg a katonai ügyek ellátásával megbízott városi tisztviselő (tisztviselők) a körrendeletéről sürgősen értesítendő s a körrendelet megfelelő módon közhírré is teendő.

Budapest, 1909. évi márczius hó 18-án.

Hazai s. k.,
honvédelmi miniszter.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 2254—1910. alisp.

Mindenik főszolgabírónak, Székelyudvarhely város polgármesterének, valamennyi községi és körgyógyónak.

M. kir. honvédelmi miniszter urnak fenti körrendeletét tudomásul vétel céljából közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1909. április hó 5-én.

Sebesi, alispán.

90.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Szám. 26219—1910. VII a 2.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Az eleven hasznos vadnak és a hasznos szárnyas vad tojásainak forgalomba hozatala és szállítása körül tapasztalt visszaélések megakadályozása érdekében a m. kir. belügy-, igazságügy- és kereskedelemügyi miniszter urakkal 36291—910. VII-A-2. szám alatt egyetértőleg kibocsátott rendeletemet saját hatáskörében leendő mielőbbi közhírrététel s a jövőben való mihez tartás végett ide mellékelten azzal küldöm meg a törvényhatóságnak, hogy e rendelet értelmében az eleven vadaknak s a hasznos szárnyasvadak tojásainak külföldre szállítása tárgyában hivatali elődömnök 1903. évi 105921. szám alatt kiadott rendelete ezennel hatályon kívül helyeztetik. A jelen rendelet értelmében kiállítandó szállítási igazolványok céljaira azonban az utóbbi hivatkozott körrendelet mellékletét képezett szállítási igazolvány-úrlapok továbbra is fölhasználendők.

Felhívom egyúttal a törvényhatóságot, hogy az élő hasznos vad és a hasznos szárnyas vad tojásainak jogosulatlanok által való megszerzését és forgalomba hozatalát az arra hivatott közegek útján fokozottabb ellenőrzése tárgyává tesse, hogy az e téren tapasztalt visszaélések a jelen rendeletben megállapított büntetés alkalmazása mellett az eddigelé alkalmazható büntetésnél jóval szigorubbban legyen megtorolható.

Budapest, 1910. évi márczius hó 14-én.

Gróf Serényi s. k.

A m. kir. földmivelésügyi miniszternek 1910. évi márczius 14-én 36219. sz. a. kiadott rendelete.

Az eleven hasznos vadnak s a hasznos szárnyas vad tojásainak forgalomba hozatala és szállítása tárgyában.

A hazai vadtenyésztés érdekében és a hasznos szárnyas vad tojásai mindinkább elharapodzó jogosulatlan elszedésének meggátolása végett az 1879. Nl. törvényzcikk 1. és 16. §-ai alapján rendelem:

1. Élő hasznos vadat, hasznos szárnyas vad tojását szállítani csak engedéllyel szabad.

2. Az engedélyt a m. kir. földmivelésügyi miniszter adja, akihez a kérvényt a törvényhatóság első tisztviselője útján kell benyújtani. A kérvény benyújtása alkalmával hatóságilag igazolandó, hogy folyamodó a vadászati jog tulajdonosa s így az élő hasznos vad befogására vagy hasznos szárnyas vad tojásainak szedésére jogosult.

Az engedélyt kérő, ha nem tulajdonosa a vadászatnak igazolni köteles, hogy a vad befogást, tojás szedést a vadászat tulajdonosa nem tilalmazza.

Az engedély alapján a törvényhatóság első tisztviselője szállítási igazolványt állít ki, mely a szállítmánnyal együtt a vasuti, hajózási, illetve postai felvételi hivatalnak átadandó.

Ha élő hasznos vad, vagy hasznos szárnyas vad tojása ilyen szállítási igazolvány nélkül a vasuti, hajózási, illetve posta felvételi hivatalnál továbbítás végett feladatni szándékoltnék, ily küldemények felvétele megtagadandó s ha mégis tévedésből ilyenek felvették, akkor azok vissza tartandók, a községi elöljáróságnak átadandók s erről a község illetékes elsőfoku rendőri hatósága azonnal, esetleg távirat útján is értesítendő.

3. Aki élő hasznos vadat vagy hasznos szárnyas vad tojását az 1. pontban meghatározott engedély illetve igazolvány nélkül szállít vagy azok jogosult megszerzését igazolni nem tudja, kihágást követ el s a rendőri büntető hatóságok által 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő s nemcsak az eljárás költségben, hanem a vad etetési és kezelési költségeiben is elmarasztalandó.

4. A lefoglalt vad és tojás a mennyiben a károsult vadászat tulajdonosnak személyazonossága a lefoglalás alkalmával kétségbe vonhatatlanul kideríthető a hozzá távirati úton intézendő felszól-

lításra 24 óra leforgása alatt beérkező válasza alapján rendelkezésére bocsátandó.

A mennyiben a károsult személye vagy jogosulatlanul megszerzett hasznos vad és hasznos szárnyasvad tojásának származási helye meg nem állapítható a lefoglalt vad és tojások a lehető leg-rövidebb idő alatt még a kihágási ítélet hozatala előtt az eljárásra illetékes I. foku rendőrhatóság által elkobzandók és nyilvános árverésen eladandók. Az árverésben csak vadászterület tulajdonosa vagy bérlője, illetve ezeknek meghatalmazottjai vehetnek részt. A kihágást elkövető az árverésen részt nem vehet.

Ha jogosult árverező nem jelentkezik, a vad annak a községnek határában, a melyben az lefoglaltatott kibocsátandó, a tojások pedig haladéktalanul a földművelésügyi m. kir. miniszterium rendelkezése bocsátandók, illetőleg a lefoglalt tojások ügyében a földművelésügyi miniszter rendelkezése távirati uton kérendő.

Az árverésen befolyt összeg az 1901. évi XX. törvényczikk 23. §-ában megjelölt célokra fordítandó. Ha az árverés, illetve az eleven vad etetési és kezelési költségei a kihágás elkövetőitől nem hajthatók be, azok az árverésen befolyt összegből levonandók.

5 E rendelet az 1903. évi december hó 18-án 105921—1903. szám alatt kelt a m. kir. belügy-, igazságügy- és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott földművelésügyi miniszteri rendelet hatályon kívül helyezése mellett 1910. évi április hó 1-én lép életbe.

Budapest, 1910. évi márczius hó 14-ikén.

Gróf Serényi s. k.

Sz. 1999—910. alisp.

Elsőfoku rendőrhatóságoknak és a községi előljárásióságoknak.

Fenti rendeleteket vegyék tudomásul azokhoz megfelelően alkalmazkodjanak s a jogosulatlan megszerzés és forgalomba hozatal eseteit fokozott gonddal ellenőrzézzék.

Székelyudvarhely, 1910. márczius hó 26-án.

Alispán helyett:

Szabó, tb. főjegyző.

91.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám. 2272—910. alisp.

Engedély. Magyar kiviteli és csomagszállítási részvénytársaság hírlap osztályának. Budapest, V. Mérleg-ut 11.

Beadott kérésre »A nap«, »A polgár«, »Budapest«, »A nép«, »Kis Ujság«, »Ejnye bejó«, »Az est« című napi illetőleg heti lapoknak a vármegye területén való utczai elárúsítására az engedélyt három havi időtartamra, vagyis folyó év június hó végéig megadom.

Együttal felhivom czimet az 1608—897. illetőleg 71770—905. szám alatt kiadott belügyminiszteri körrendeletekben foglaltaknak szigorú és pontos betartására.

Székelyudvarhely, 1910. évi április hó 5-én.

Dr. Sebesi János s. k.,
alispán.

Valamennyi főszolgabírónak, Székelyudvarhely r. t. város rendőrfőkapitányának és az összes községi előljárásióságoknak.

Tudomásul vétel és szigorú ellenőrzés végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1910. április hó 5-ikén.

Sebesi, alispán.

92.

Sz. 2032—1910. alisp.

Engedély Dr. Zlinczky János urnak

Budapest, Bakács-ut 8. sz.

Az »Uj lap« című politikai napi lapnak Udvarhelyvármegye területén való utczai elárúsítására az engedélyt három havi időtartamra vagyis folyó év április hó 1-től június hó végéig megadom.

Együttal felhivom czimet, az 1608—897. illetve 71770—905. szám alatt kiadott m. kir. belügyminiszteri rendeletekben foglaltaknak szigorú betartására és az egyes lap-példányoknak pontos betérjesztésére.

Székelyudvarhelyen, 1910. márczius hó 30.

Dr. Sebesi, alispán.

Sz. 2032—1910. alisp.

Mindenik főszolgabíró urnak, Székelyudvarhely r. t. város rendőrfőkapitányának és az összes községi előljárásióságoknak.

Szigorú ellenőrzés céljából értesitem.

Székelyudvarhely, 1910. évi márczius hó 30.

Dr. Sebesi, alispán.

93.

M. kir. Földművelésügyi miniszterium erdélyrészi (székelyföldi) kirendeltsége Marosvásárhely.

1560—1910. szám.

A miniszteri kirendeltség által az illető legelőbirtokosok meghallgatásával összeállított és a m. kir. földművelésügyi Miniszter ur által folyó év 37005. sz. a. kelt rendeletével jóváhagyott legelőjavítási tervek szerint a vármegye területén az 1910. évben az alább megnevezett legelőbirtokosok tulajdonát képező közös legelőkön tervezetnek feljavítási munkálatok, a melyek céljaira ő Nagyméltósága az érdekelt legelőbirtokosoknak abban

az esetben, ha a munkálatokat a terveknek megfelelően sikeresen elvégzik a következő államsegélyeket helyezte kilátásba:

1. Szentegyházásfalvi közbirtokosság	840 kor.
2. Kápolnásfalvi » »	550 »
3. Felsőrákosi volt urbéresék	730 »
4. Alsósímenfalvi közbirtokosság	570 »
5. Ujszékelyi » »	526 »
6. Bethlenfalvi » »	715 »
7. Tordátfalvi » »	730 »
8. Erked község » »	755 »
9. Homoródszentpáli » »	1150 »
10. Homoródszentpéteri közbirtokosság	800 »
11. Recsenyédi » »	923 »
12. Székelyderzsi » »	1400 »
13. Székelymuzsnai » »	1108 »
14. Kadicsfalvi » »	185 »
15. Székelykeresztur város » »	412 »
16. Kisbaczoni » »	1050 »
17. Homoródjánosfalvi » »	350 »
18. Homoródbenei » »	960 »
19. Szentkirályi » »	500 »
20. Olaszteleki » »	873 »
22. Héjjasfalvi » »	1018 »
23. Lövétei » »	2020 »
24. Oroszhegy » »	1396 »
25. Peteki » »	1235 »
26. Bardoczi » »	1233 »
27. Fiatfalvi » »	738 »
28. Homoródoklándi » »	830 »
29. Homoródujfalvi » »	703 »
30. Kányádi » »	985 »
31. Székelyszállási volt urbéresék	988 »
32. Szentlászló község	575 »
33. Zetelaki közbirtokosság	1560 »

Összesen: 28888 kor.

Miről van szerencsém Nagyságodat szives tudomás vétel végett azzal értesíteni, hogy a jóváhagyott munkaterveket az érdekelt legelőbirtokosoknak megfelelő felhívás kíséretében egyidejűleg kidadtam, az illető járási főszolgabírákat és a m. kir. áll. erdőhivatalt pedig megkerestem, hogy a munkálatok keresztülvételében a miniszteri kirendelést hathatósan támogatni sziveskedjenek

Marosvásárhely, 1910. márczius hó 23-án.

Koós s. k.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegség. *Rühkór* szorványosan fellépett Szolokima község loállományában.

Hirdetmény. (6090—1909. szám.) A Csizsér György-féle alapítványról alkotott és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter által jóváhagyott alapító levél rendelkezése értelmében közhírré teszem, hogy az alapítványnak 1909. évi 714 kor. 21 fill. kamattjövödelméből: 1. 190 egyszázkilencven kor. 44 fill. továbbra tőkésítették. 2. 47 negyvenhét kor. 61 fill. a háztartási pénzalaphoz csatoltatik.

3. 158 egyszázötvennyolcz kor. 72 fill. Vécze község előjáróságának az alapítólevélben meghatározott iskolai célokra adatik ki 4. 317 háromszáztizenhét korona 44 fill. az alapítólevélben meghatározott kiskorúak neveltetési költségeire fordítatik. Felhivatnak mindazon érdekelték, kik a 4. pont alatt megjelölt összeg elnyerése iránt pályázni óhajtanak, hogy eziránti folyamodványukat 1910 évi május hó 6-áig bezárólag Udvarhelyvármegye alispáni hivatalához adják be. A kik fenti határidőig folyamodványukat be nem nyújtják, esetleges jogosultságukat az 1910. évre elveszítik. Székelyudvarhely, 1910. évi márczius hó 31-én. *Sebési* alispán.

Elveszett munkásigazolvány. Magyarai Dénes, aki Oroszhegy községben lakik, az Oroszhegy község előjárósága által 67—904. sz. a. kiállított munkásigazolványát elvesztette.

Körözüvény. Réti Ede erdőcsanádi lakos, ki megbízás és engedély nélkül a maroshévi ref. egyházközség részére kéreget, állandóan figyelemmel kísérendő, amennyiben nevezett koldulásra éretnek: engedély nélküli koldulás miatti kihágásos megtorlása és illetékességi helyére tolonczoltatása iránt a szükséges intézkedések megtendők.

Elveszett kopó. Józsi Mihály décsfalvi k. bíró kopó-kutyája, egy éves fekete, nyakán fehérség, szemefölött sárga pettyes, folyó hó 11-ikén elveszett.

Megsemmisített igazolvány. Peteken 1909. április 22-ikén 23 szám alatt Bíró Lajos névre kiállított munkásigazolvány megsemmisítettnek nyilvánítottatott.

Körözüendő egyének. 120. — *Máthé* Erzsébet, kiskoru Máthé Sándor anyja, nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 4772 1910. számra való hivatkozással Békés vármegye alispánjának megküldendő.

121. — *Radván* Flórián, a ki Kébellháza községben 1846 ban született, nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 14161—1910. számra való hivatkozással Kassa város rendőrfőkapitányának megküldendő.

122. — *Antal* Juliánna, németszezsódi születésű 28 éves nő, kiskoru Antal Károly anyja, nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 4804—1910. számra való hivatkozással Vas vármegye alispánjának megküldendő.

123. — *Rosta* Juliánna, legutóbb Kerécseny községi tartózkodási, 32 éves cselédeány nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 11610—1909. számra való hivatkozással Zala vármegye alispánjának megküldendő.

124. — *Simon* Katalin, kiskoru Simon Rózsi anyja, nyomozandó, feltalálása esetén ugy a saját, valamint Lapcsa Gábor molnár illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jknyv a 6462—1910. számra való kivatkozással Zala vármegye alispánjának megküldendő.